

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittäminen, jatkohanke

Suunnitelma ja toteutus 1.6.2007 – 31.10.2009:

Hankkeen toteutus:	1.6.2007 - 31.10.2009	
Hankkeen budjetti:	Valtion avustus	200 000 €
	<u>Kuntien osuus</u>	<u>67 000 €</u>
		267 000 €

Hankkeen hallinnointi: Rovaniemen kaupunki

Hankkeen toteuttaja: Lapin sairaanhoitopiirin psykiatrisen hoidon tulos-
alue

Hankkeessa mukana olevat kunnat: Lapin sairaanhoitopiirin jäsenkunnan
lukuun ottamatta Inaria

Hankkeen kotisivu: www.lshp.fi >kehittäminen, tutkimus, koulutus>
kehittämishankkeet> Lapin mielenterveyshanke

1) Proomotio ja preventio	Sisältö ja aikataulu	Toteuma 1.6.07 – 31.10.09
Depressiokouluohjaaja –koulutus	Kevät 2008. Jatketaan alueelle koulutettujen kouluttajien toimesta v.2009	Toteutettu 3 kurssia Koulutettu 27 ohjaajaa
Kouluttajakoulutus Depressiokouluohjaaja	Aloitus syksy 2008. Jatkuu vuo- delle 2009	Koulutettu 7 kouluttajaa.
Preventiivinen perheinterventio	Koulutetut kouluttajat toteuttavat ohjaaja kursseja hankkeen kuntien työntekijöille. (Liittyy myös hoi- tokäytäntöjen kehittämiseen ja hankkeen toimintojen juurruttami- seen)	Kouluttajakoulutus ei to- teutunut (2 ilmoittautunut- ta) Toteutettiin yksi klinikko koulutus. Koulutettiin 7 klinikkaa
Aikalisä perehdyttäjien kouluttaja koulutus		Aloitettu vuoden 2008 alusta alkaen. Vetovastuu THL:lla. Hankkeen kans- sa tehty yhteistyötä. Koulutettu 2 perehdyttä- jää.

<p>Mielenterveyden ensiapu Yhteistyö kansalaisopistojen Suomen Mielenterveysseuran ja Suomen Punaisen Ristin kanssa</p>		<p>Kursseja pidetty Rovaniemellä, Posiolla ja Kemijärvellä. Muutoin yhteistyö käynnistetty. Yhteistyö Suomen punaisen Ristin kanssa ei toteutunut.</p>
<p>”Time Out! Aika lisää” nuorille pilotointi</p>	<p>Aloitus syksyllä 2008 yhdessä lasten – ja nuorten hankkeen kanssa jatkuu vuodelle 2009. Yhteistyö THL:n kanssa ja Helsingin kaupungin Vallilan ammattioppilaitoksen kanssa.</p>	<p>Pilotointi toteutettu Itä-Lapin ammattikoulussa. Tehty yhteistyötä THL:n ja yhteistyö laajennettiin Helsingin kaupungin Vallilan ammattioppilaskoksen kanssa. Mallinnus tehty.</p>
<p>Nuorten päihteet ja liikenne pilotointi Enontekiöllä ja Muurolassa.</p>	<p>Syksyllä 2008 yhdessä lasten- ja nuorten hankkeen kanssa verkostoidutaan Liikenneturvan kanssa, Suomen sairaanhoitajaliiton ja Lions liiton L- piirin kanssa.</p>	<p>Päihteiden vastainen teemaviikko toteutettiin: Yhteistyökumppanit: Enontekiön sekä Rovaniemen kaupungin Muurolan yläkoulut ja lukiot, Elämäni sankari ry, Liikenneturvan Moodhouse Lasten- ja Nuorten hanke</p>
<p>Kehitysvammaisten omaisten mielenterveyden edistäminen</p>	<p>Aloitettu v. 2007 ja jatkuu vuosien 2008 – 2009 aikana. Yhteistyö KOTA –keskuksen ja Kolpeneen keskuslaitoksen kanssa.</p>	<p>Toteutettu yhteinen seminaaripäivä Enontekiöllä. Osallistujia 38. Koulutettiin kaksi deppiokouluohjaajaa Kolpeneelle. Ohjaajat työskentelevät kehitysvammaisten ja heidän omaisten keskuudessa.</p>
<p>Time Out! Aikalisä! Elämä raiteilleen ohjelman juurruttaminen</p>	<p>Aloitettu 2007 ja jatkuu vuosien 2008 ja 2009 ajan. Yhteistyö Puolustusvoimien ja THL:n kanssa</p>	<p>Toiminta on juuruttanut Lappiin. Jatkuva prosessi, joka on aloitettu edellisen hankkeen aikana. Koulutettuja perehdyttäjiä 2, ohjaajia on yhteensä 35.</p>

<p>Nuorison hyvinvointitapahtuma Rovaniemellä. Kohderyhmä Rovaniemen yläkoulun oppilaat ja heidän vanhemmat.</p> <p>Saamenkielinen päihdemateriaali</p>	<p>Nuorille suunnattu hyvinvointitapahtuman sisältönä oli ravinto, liikunta sekä syömishäiriöt. Tilaisuudessa oli myös vanhempien ilta.</p> <p>Yhteistyössä THL:n ja Sami Soster:sin kanssa tuotetaan saamenkielinen päihdemateriaali.</p>	<p>Yhteistyössä useiden toimijoiden kanssa toteutettiin 25. - 26.2.2009. Oppilaita tavoitettiin 476 ja vanhempia 30. Tapahdumaa toteutetaan uudelleen v. 2009 syksyllä, jossa hanke ei ole aktiivisesti mukana.</p> <p>Materiaali on käännetty saameksi ja menossa loppuvuodesta painoon. Testaaminen käytössä on suunnitteilla. Selvitetty SOTE:N asiakastyössä olevien saamenkielisten työntekijät ja heidän ”mini-interventio” koulutustarve.</p>
---	--	--

2) Hoito käytännöt	Sisältö ja aikataulu	Toteutus 1.6.07 – 31.10.09
<p>Aikaisemmin koulutettujen ohjaajien täydennyskoulutus: ks. liite 5</p> <p>CAMHEE –ohjelman laajennus hankkeen kuntiin</p> <p>Seutukunnallinen depressioryhmä</p> <p>IP – depressioryhmä Videoneuvotteluteitse toteutettu depressioryhmä</p>	<p>Aloitus syksy 2007 jatkuu vuoden 2008 ja 2009 aikana.</p> <p>Vuosi 2009. Hanke on aloitettu v. 2007 mm. Rovaniemellä ja toteutetaan 2008. Suunnitellaan Stakesin (THL) kanssa</p> <p>Polotoitiin depressiokoulu ohjelman mukainen ryhmä internaattina Rovaniemellä syksyllä 08 ja keväällä 09</p> <p>Depressio koulun toteutus videoneuvotteluteitse yhdessä LSHP:n ja UULA –projektin kanssa keväällä 2009.</p>	<p>Ks. liite 5</p> <p>THL:ssa on hanke edennyt suunnitelman mukaan. Lapissa ei ole asiaa nostettu esille CAMHEE – hankkeenä. Lapissa on koulutettu T&P - klinikoita, jotka toteuttavat hankkeen mukaista toimintaa soveltaen.</p> <p>Pilotointi toteutettu ja raportti luettavissa kotisivulta.</p> <p>Depressio koulu on toteutettu kahdessa ryhmässä. Potilaita oli 10 Lapin sh-piirin alueelta. Työmallia on esitelty eri tilaisuuksissa.</p>

3) Kuntoutus ja asumispalvelut	Sisältö ja aikataulu	Toteutus 1.6. 07 – 31.10.09
<p>Yhteistyö ASPAN:n kanssa ASPAN:n selvitysten liittäminen osaksi mtt. ja päihdesuunnitelmia</p> <p>Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen kehittämissuosituksen MTKL:n kanssa</p>	<p>Aloitettu v. 2007. Jatkuu koko hankkeen ajan.</p> <p>Aloitettu v. 2007. Yhteistyötä jatketaan MTKL:n kanssa.</p>	<p>Työ on sisällytetty hanketyöntekijän työn sisältöön. Yhteistyö toteutettu ASPAN:n selvityksen tekijän kanssa ja tulokset liitetty hankkeen sisälle ja tuloksia esitelty kunnissa.</p> <p>Toteutettu kutsu seminaarimuotoisena mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja tuottavien palvelutuottajien ja työn tekijöiden kanssa.</p>

4) Työkykyisyys	Sisältö ja aikataulu	Toteutus 1.6.07 – 31.10.09
<p>Työterveyshoitajien koulutuspaketti: Päihdeneuvoja Mini- interventio Aikaisemmin koulutetut päihdeneuvojat liitetään mukaan Depressiokouluohjaaja Seulat ja niiden käyttö Masennus ja päihteet Käypähoitosuosituksset</p> <p>Yhteistyö MASTO – hankkeen kanssa</p>	<p>Aloitettu v. 2007 jatketaan koko hankkeen ajan. Yhteistyö Lapin päihdeklinikan ja Suomen sairaanhoitajaliiton kanssa Koulutuksesta erillinen suunnitelma toteuttajien ja hankkeen toimesta.</p> <p>Yhteistyöstä on sovittu ja toteutetaan MASTO – hankkeen etene- misen aikataulussa koko hank- keen ajan.</p>	<p>Koulutussuunnittelu ja toteutus on tehty yhdessä Suomen sairaanhoitajaliiton ja Lapin päihdeklinikan kanssa. Lisäksi verkostoidutaan Huuko –hankkeen kanssa keväällä 2008. Toteutettu ”Työelämän päihdeneuvoja koulutus”, johon on sisällytynyt suunniteltuja osioita. Suunniteltu depressiokouluohjaaja koulutus päihdeneuvojille ei toteutunut.</p> <p>Hanke on toiminut paikallisena yhteistyökumppanina MASTO – hankkeen seminaarissa. Käyty neuvotteluja IP – depressiokoulun toteutuksesta MASTO – hankkeen maaseudun tukihenkilöille. Toteutus jää MASTO- hankkeelle</p>

5) Strategia	Sisältö ja aikataulu	Toteutus 1.6.07 – 31.10.09 6
<p>Seudullisten mielenterveys- ja päihdetyön selvitysten esittäminen.</p> <p>MATE – työryhmä: Lapin LLH Ennaltaehkäisevä päihdetyö Terveyden edistäminen POSKE Päihdetyön aluekoordinointi Lasten – nuorten hanke Terve Lappi hanke</p> <p>Kuntakäyneille kunnista kutsuttiin mukaan kuntien ylintä johtoa ja luottamushenkilöitä sekä sosiaali- ja terveystoimen työntekijöitä.</p> <p>Mieli 2009 –ohjelma. Projektipäällikkö osallistuu työryhmään.</p> <p>Kolmen valtakunnallisen hankkeen yhteistyö Mielenterveys- ja päihdetyön sekä terveyden edistäminen. Projektipäällikkö osallistuu työryhmään.</p>	<p>Työ on aloitettu v. 2006. Työ jatkuu vuoden 2008 ajan. Tehdään yhteistyössä seuraavan kohdan työryhmän kanssa.</p> <p>Työryhmä perustettu (MATE) – työryhmä I/2008. Työryhmässä sovittu toteutuksesta ja aikataulusta. Mukaan liitetään kuntien vastaavien alueiden ja mtt:n työntekijät sekä perusturvajohtajat ja työnjohto.</p> <p>Alkoholiohjelman mukaisen kumppanuussopimusten tekeminen.</p> <p>Seutukunta ja kuntakierrokset suoritetaan yhdessä työryhmän kanssa. Kuntakierrosten sisältö: Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma, Tervein mielin Pohjois-Suomessa hankkeen esittely, Alkoholiohjelman mukaiset kumppanuussopimukset ja turvallisuus suunnitelmat. Jaettiin alkoholi valistus materiaalia. Seutukuntakierrokset toteutetaan syksyllä 2009. Yhteistyössä Lapin liito, Lapin lääninhallituksen ja hankkeen kesken.</p> <p>STM ja Stakesin (THL) johtama työ, joka on aloitettu v. 2007 ja jatkuu vuoden 2008 ajan. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma löytyy THL:n kotisivulta.</p> <p>Vantaa Sateenvarjo – projekti, Pohjanmaan hanke, Lapin mielenterveys- ja päihdehanke, STM, THL ja suomen kuntaliiton yhteistyö hankkeiden toteutuksessa.</p> <p>Työryhmä tuottaa hankkeista erillisen julkaisun käytännöistä, joita hankkeissa on kehitetty</p>	<p>Selvitystyö on koottu. Hanke-työntekijä on käynyt kunnissa esittelemässä aikaisemmin toteutetun kyselyn tuloksia.</p> <p>Työryhmä on kokoontunut säännöllisesti. työryhmä on koordinoanut mielenterveys- ja päihdetyötä Lapin alueella. Toteutukset näkyvät seminaari osassa.</p> <p>Alkoholiohjelman mukaisia kumppanuussopimuksia on solmittu 14 ja uusia on työn alla.</p> <p>Läänin alkoholikoordinaattori ja projektipäällikkö tekivät keväällä 2009 kuntakierrokset kaikkiin (21) Lapin läänin kuntiin. Seutukuntakokoukset suunnitella.</p> <p>Seutukuntakokoukset siirtyvät v:lle 2010</p> <p>Työryhmä on saattanut työ loppuun. Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma luovutettiin peruspalveluministerille 10.2.2009</p> <p>Työryhmä on kokoontunut säännöllisesti koko hankkeen ajan kolme kertaa vuodessa.</p> <p>Julkaisu on painossa.</p>

<p>Mieli 2009 päivät Lapissa. Projektipäällikkö osallistuu työryhmään.</p>	<p>Suunnitella ja toteuttaa valtakunnallinen Mieli 2009 – seminaari.</p>	<p>Toteutettu ks. kohta seminaarit.</p>
<p>Perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen sekä erikoissairaanhoidon välinen yhteistyö ”Luosto” –seminaarin jatkotyö</p>	<p>Seuraava ”Luosto” –seminaari on sovittu XI/2008. Vuoden 2007 seminaarin tuotoksen työstäminen ennen em. seminaaria erillisen suunnitelman mukaan.</p>	<p>Työ on jatkunut edelliseltä vuodelta. Seminaari toteutettiin 23. – 24.4.09 yhdessä Lasten ja nuorten hankkeen kanssa.</p>
<p>TAPPO – projekti on Teknillisen korkeakoulun terveydenhuollon tutkimuksen kärkihanke, johon Lapin sairaanhoitopiiri on sitoutunut.</p>	<p>Projekti selvittää lapin sairaanhoitopiirin psykiatrian palvelut, esittää vaihtoehtoisia toimintamalleja, psykiatrisen päivystyksen järjestämisen tulevaisuudessa, eri toimijoiden raja pinnat ja uudisrakennuksen ehdotus kustannusarvioineen.</p>	<p>Hanke on osallistunut projektiin tuottaen sille hankkimaansa materiaalia ja välittäen mm. Mieli 2009 työryhmän näkemyksiä mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämisestä suomessa.</p>
<p>Tervein mielin Pohjois-Suomessa ja Lapin osahanke</p>	<p>Hankkeen tavoitteena on jatkaa nykyisten hankkeiden tavoitteiden syventämistä.</p>	<p>Hankkeen projektipäällikkö osallistui hankkeen suunnitteluryhmään. Hanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen ja on aloittanut.</p>
<p>Lapin kasteen psykososiaalisten erityispalveluiden kehittämishanke. Hanketta hakee Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus POSKE</p>	<p>Tavoitteena on suunnitella hanke, joka jatkaa Lasten- ja nuorten psykososiaalisten erityispalvelujen hankkeen aloittamaa kehitystyötä perheiden, nuorten ja lasten parissa.</p>	<p>Hankkeen suunnittelu on toteutettu. Hankkeen projektipäällikkö on ollut suunnitteluryhmän jäsen.</p>

6) Yhteistyö	Sisältö ja aikataulu	Toteutus 1.6.07 – 31.10.09
Lasten ja nuorten hanke Kunnat, erikoissairaanhoido ja kolmassektori Osallistuminen alueen ja valtakunnan mielenterveys- ja päihdetyön edistämisen yhdessä toisten hankkeiden kanssa.	Koko hankkeen ajan Koko hankkeen ajan Koko hankkeen ajan	Yhteistyö on toteutunut koko hankkeen ajan. Toteutunut koko hankkeen ajan. Hankkeesta on aktiivisesti luotu verkostoja eri hankkeiden kesken.
Lapin lääninhallitus Lapin liito	Koko hankkeen ajan Hankkeen loppupuolella	Toteutettu yhteistyötä koulutus suunnittelussa ja toteutuksessa. Yhteistyö alkoholiohjelman toteutuksen kanssa. Hankeen projektipäällikkö on ollut LLH:n päihdekoordinaatioryhmän jäsen. Suunniteltiin yhteistyö Lapin liiton, LLH ja hankkeen kanssa Lapin hyvinvointisuunnitelmien laadinnassa kunnissa.
MASTO - hanke	Erikseen sovitun suunnitelman mukaan koko hankkeen ajan	Ks. edellä kohta työkykyisyys.
THL (Stakes) CAMHEE – hanke (v. 2008 mukana Rovaniemen kaupunki) Time Out! Aikalisä! elämä raiteilleen Nuorten aikalisä	Koko hankkeen ajan. Koko hankkeen ajan. Hankkeen ajan	Yhteistyö on toteutunut suunnitelman mukaan Verkostoitu yhdessä Lasten ja nuorten hankkeen, Itä-Lapin ammattikoulun, Vallilan ammattikoulun (Helsinki) ja THL:n kanssa.
Yhteistyö alueen muiden hankkeiden kanssa	Verkostoidustaan aktiivisesti sairaanhoitopiirin alueella toimivien muiden mielenterveyden, terveyden edistävien hankkeiden kanssa.	Suunnitelma on toteutunut. Hanke on verkostoitunut eri hankkeiden kanssa. Hakkeet ovat järjestäneet yhteisiä seminaareja ja hanke on tarjonnut toisille hankkeille koulutuspaikkoja.

7) Hallinto	Sisältö ja aikataulu	Toteutus 1.6.07 – 31.10.09
Johtoryhmä: kokoukset	Johtoryhmän tehtävien mukainen toiminta	Kokoukset: 6: 14.2.08, 22.4.08, 25.9.09, 29.1.09, 24.4.09 ja 15.9.09
Ohjausryhmä: kokoukset	Ohjausryhmän mukaiset tehtävät	Kokoukset: 4: 22.4.08, 25.9.08 19.3.09 ja 15.9.09
Valtakunnallisten hankkeiden (Pohjanmaan hanke, Vantaan sateenkaari – projekti, THL, STM ja Suomen kuntaliitto	Koko hankkeen ajan 1- 2 X / vuosi vuorotellen kunkin hankkeen alueella.	Kokoukset: 4 4.3.08, 16.5.08, 11.1.09 ja 1.4.09
Juurruttaminen	Yhteistyö kuntien perusturvajohdajien ja sos. ja terveystoimen työnjohdon kanssa. Ohjaus- ja johtoryhmä mukana juurrutustoiminnassa.	Seminaari pidetty. Kuntakierrokset toteutettu. Juurruttamista tuettu kuntien mielenterveystyöntekijöille suunnatuilla koulutuksilla.
Loppuraportti ja valtionapuserelvitys hankkeen päättyessä ellei muuta mahdollisuutta ilmene hankkeen lopussa.	Hankkeen lopussa. Samanaikaisesti viimeisen maksatushakemuksen kanssa.	Suunnittelutyö on käynnistetty. Valmistuu valtioapuserelvityksen yhteyteen.
Toiminta sopeutetaan hyväksytyyn hankkeen budjettiin.	Toimintaa seurataan puolivuositain koko hankkeen ajan.	Toiminnasta raportoitu ohjaus- ja johtoryhmissä sekä rahoittajalle maksatushakemusten yhteydessä.
Talousseuranta tapahtuu puolivuositain maksatushakemusten yhteydessä.	Kokon hankkeen ajan.	Talousseuranta on toteutettu toimintaraporttien yhteydessä ja erikseen kirjanpitäjän kanssa. Hankkeen kustannusten tilointimuutos hakemus LLH:n tehty VI /2008 Viimeisen maksatushakemuksen jättöaikataulumuutos LLN:n suostumuksella 30.11.09.
Toimintasuunnitelma ja toteutus käsitel-		Johtoryhmässä

